

KSČM na přelomu tisíciletí

---

1. Potřeba zásadní změny

Stojíme na prahu 21. století a současně i na prahu nového tisíciletí. Zápas o život, jenž by byl důstojný člověka, pokračuje, byť za nových okolností a v nových podmínkách. Završilo se deset let od návratu naší společnosti ke kapitalismu. Výsledkem je hluboká krize ekonomická, stejně jako politická, morální, ekologická. Privatizace, na jejíž úskalí KSČM upozorňovala od samého počátku, se zvrhla v pouhý majetkový převrat. Rozhodující část národního bohatství byla předána úzké vrstvě nejvýznamnějších soukromých vlastníků. Do rvačky o majetek rázně vstoupil zahraniční kapitál. ČR byla vtažena do vojenskopolitických struktur, ovládaných světovou mocenskou elitou v čele s USA. Území naší republiky a dalších materiálních a lidských prostředků využívá NATO. Ekonomika stále ještě nedosahuje úrovně roku 1989. Průvodním jevem jsou snížení životní úrovně a ohrožení existence nejširších vrstev, ztráta mnohých sociálních jistot, narůstající nezaměstnanost, kriminalita a ohrožení národních zájmů. Na základě praktických zkušeností občanů tak pravicová politika v průběhu deseti let postupně ztrácela značnou část přitažlivosti, kterou se po roce 1989 pokoušela získat za podpory masové propagandy a s pomocí hrubé manipulace s fakty.

V současné politické situaci se otevírá větší prostor pro působení levice. ČSSD, limitována opoziční smlouvou s ODS i nadnárodními vazbami, svou vlastní historií i nejrůznějšími ideologickými předsudky, nedokázala zatím nepříznivý vývoj výrazněji korigovat. Postupně se dostává do stále větších rozporů s volebními sliby a nezmění-li se její politika, pak rozdíly mezi její a pravicovou vládou budou stále víc ztrácet na zřetelnosti. Model, který prosazuje pravicová opozice, není řešením. Z otřesů a deziluzí se snaží více vytěžit různí extremisté a autoritáři koketující s různými formami vlády silné ruky a nebezpečným zpochybňováním parlamentního systému. Vystává hrozba, že se rozšíří podhoubí, příznivé pro rozvoj fašismu jako otevřené protidemokratické diktatury, která koneckonců slouží zájmům velkého kapitálu. Zkušenosti z 30. let v Německu, nebo ze 70. let v Chile varují před nebezpečím fašistického pokusu o potlačení nepohodlné levice. Prvním cílem těchto sil se mohou stát aktivity a hnutí zejména nekonformní mládeže, dávající tak najevo obavu z ohrožení budoucnosti země a celé civilizace. Součástí této tendence je i cílená manipulace s veřejným míněním. Vstup do informační éry přináší exkluzivitu informací pro elity a falšování informací pro ostatní. KSČM také varuje před antikomunismem, který byl v minulosti vždy provázen omezováním demokracie, ztrátou sociálních práv pracujících a ohrožením národního zájmu.

S vývojem společnosti je nespokojena převážná část naší populace. KSČM se profilovala jako hlavní opoziční síla s uceleným programem změny a překonáním současné společenské krize. Vypořádala se s minulostí, a to důsledně analyticky, jak přísluší straně vysoké politické kultury. Jednoznačně jsme odmítli deformace, které diskreditovaly myšlenku socialismu, současně hájíme vše, co lidé v dřívějších podmínkách sociálních jistot prací vytvořili a co jim bylo po

Chyba! Neznámý argument přepínače.

Schváleno V. sjezdem KSČM 5. prosince 1999

listopadu 1989 odcizeno. Program KSČM vyjadřuje dlouhodobou orientaci na utváření moderní socialistické společnosti. V té spatřujeme záruku trvalé skutečné svobody a rovnoprávnosti bez ohledu na majetek a postavení. Naše představa vychází z marxismu, otevřeného dialogu, novým myšlenkám a zkušenostem. Komunisté vždy aktivně usilovali o obhajobu a prosazování zájmů vykořisťovaných, omezovaných a potlačovaných vrstev. Nyní je naším hlavním posláním zastavit prohlubování propasti mezi bídou a bohatstvím, bránit poklesu celkové kulturní úrovně a snahám omezovat demokracii a vliv občanů na věci veřejné.

Svým pátým sjezdem vstupuje KSČM na přelomu století do nového tisíciletí jako svébytná strana, jež dosáhla stabilního postavení v politickém spektru. Dosáhla toho svou zásadovou politikou. Vylučování KSČM ze společnosti, pokusy o blokádu, uplatňované některými politickými silami a představiteli, jsou pro většinu občanů stále nepřijatelnější. S novými možnostmi přebírá KSČM v této etapě i další odpovědnost vůči občanské veřejnosti, vůči vrstvám společnosti, jejichž zájmy chce hájit. KSČM chce řešit každodenní starosti lidí i klíčové problémy dneška s vědomím naléhavé systémové změny – překonání kapitalismu. Může tak ovšem učinit jen za porozumění a za podpory občanů, voličů, spolupracovníků z řad občanských aktivistů. KSČM se obrací na ty, jejichž zájmy jsou nejvíce dotčeny, na ty, jejichž práce a činnost tvoří základ veškerého společenského bohatství a přitom zůstávají nedoceny a jsou předmětem kořistnictví. Obrací se na všechny, jimž jde o sociální spravedlnost a o demokratický vývoj, kdo plným právem chtějí být hospodáři ve vlastní zemi.

2. Imperiální charakter kapitalistického pojetí globalizace

KSČM si je vědoma významu mezinárodních souvislostí pro uskutečňování své politiky i vzájemné podmíněnosti domácí situace a řešení problémů v jiných částech světa. Vychází přitom z poznání charakteru nové kvality světového vývoje. Po ukončení činnosti Varšavské smlouvy a Rady vzájemné hospodářské pomoci posílily významně kapitalistické státy v čele s USA své postavení a své ambice na ničem neomezovanou světovládu. Nové historické podmínky také přináší vyšší etapa mezinárodní dělby práce, spojená s šířením výrobních sil, založených na zásadní inovaci technologií a na pružné organizaci výroby. Vytváří se světový trh peněz, zboží, služeb, práce i informací. Celosvětové vazby mezi lidmi, zeměmi a skupinami zemí i mezi institucemi jsou stále hlubší, početnější a složitější. S růstem produktivity práce a rozvojem sektoru služeb se podíl pracujících v přímé výrobě stále zmenšuje. Dochází k větší propojenosti národních ekonomik, provázené často neekvivalentními mezinárodními hospodářskými vztahy a prohlubujícími se rozdíly mezi zeměmi. Formuje se celosvětová informační společnost. Informační technologie na jedné straně sblížují lidi i kultury, ale na druhé straně umožňují dále inkasovat výsledky hospodářské činnosti v daném území v jiné části světa. To všechno dává dalšímu rozvoji novou komplexně propojenou a současně hluboce rozpornou celoplanetární podobu, dává mu charakter globalizace.

Dnes převládá kapitalistická forma globalizace, která se s vývojem mezinárodní dělby práce dostává do ostrého protikladu se zájmy většiny lidstva. Je provázena ideologií neomezeného pohybu kapitálu, zboží i služeb. Vede ke vzniku nadnárodních monopolů a jejich pozvednutí na úroveň obrovských celků, které diktují svá pravidla konkurentům i většině států světa. Nosnou tendencí současnosti je modernizace světového kapitalismu, která vyjadřuje snahu prodloužit jeho životnost jako systému. Znovu se přitom prohlubuje nerovnoměrný vývoj

Chyba! Neznámý argument přepínače.

Schváleno V. sjezdem KSČM 5. prosince 1999

různých částí světa, s hrozbou genocidy „zbytečné“ části populace v globálním měřítku. Koncentrace monopolních struktur vede i k tomu, že dnes má ve světě rozhodující vliv úzká oligarchická skupina nejbohatších, a tím i nejvíce agresivních vlastníků. Nadnárodní společnosti nefungují na základě demokratických procedur, nevází se na politický systém jednotlivých zemí. Nově se rozdělují privilegia a diskriminace, moc a bezmoc. Vzniká globální buržoazie, usilující kořistit ze světového trhu práce i ze světových přírodních zdrojů, a snaží se o kontrolu myšlení lidí prostřednictvím trhu s informacemi ve světovém měřítku.

Česká republika je do globalizace vtahována bez promyšlené vlastní koncepce zapojení do těchto procesů, která by respektovala zájmy většiny obyvatel. Je otevřena přímému mocenskému vlivu nadnárodního kapitálu. Dopady těchto procesů spolu s důsledky návratu ke kapitalismu v ČR vedou k pronikavému zhoršení našeho celkového mezinárodního postavení a ke zvýšení rizik v dalším vývoji. Proces globalizace je dnes provázen i utvářením globálního vědomí. S tím souvisí i nutnost a úkol překonávat jak naivně obdivný, tak i pasivně odmítavý přístup k objektivně se rodícím novým tendencím. Vůči tendencím kapitalistické globalizace nelze zůstat pasivní, jsou pro nás výzvou k aktivitě, k přeměně jejich imperiálního charakteru v šanci pro spravedlivější uspořádání světa, vytvoření vlastní globální alternativy. Společenské přeměny, které by zajišťovaly ČR v dalším vývoji rovné a důstojné místo, se neobejdou bez zásadního posílení spolupráce levice v ČR s mezinárodní levicí, pro KSČM zejména s komunistickými a dělnickými stranami světa.

Rostoucí nestabilita ve světě i na evropském kontinentu činí z boje za mír a z předcházení ozbrojeným konfliktům jednu z našich rozhodujících priorit. Stavíme se proti militarismu, spojenému s enormními výdaji na zbrojení a se zastrašováním s použitím vojenské síly. Ani po vstupu do NATO v roce 1999 nepřestává KSČM usilovat o změnu charakteru bezpečnostních struktur, o vystoupení ČR z NATO a v první fázi o pozastavení členství v tomto paktu. Stupňování svévole a přímá agrese NATO v Jugoslávii potvrdily naše kritické výhrady k tomuto vojenskému bloku. Za perspektivní považujeme rozvíjení kolektivní bezpečnosti bez diktátu USA, na principu rovnosti a mírového řešení konfliktů podle zásad Charty OSN, např. také v rámci Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě. Požadujeme zastavení zbrojení a obnovení procesu světového odzbrojení včetně zákazu zbraní hromadného ničení a vytváření pásů bez jaderných zbraní i ve střední Evropě.

3. Mezinárodní sjednocování a spolupráce levice

Levicový pohled na mezinárodní vztahy v globální éře zdůrazňuje vědomí vzájemné závislosti, kolektivní úsilí o stabilitu a mír, orientaci na trvale udržitelný rozvoj, ochranu a tvorbu světového životního prostředí, všeobecnou odpovědnost za ekonomický rozvoj a sociální jistoty. Základem nové alternativy je z hlediska levice nahrazení ekonomické a politické džungle celoplanetárně účinnými regulativy, jež poskytnou odpovídající prostor a spravedlivý podíl na rozhodování a na výsledcích rozvoje všem zemím a regionům. Instrukce nového světového řádu musejí být utvářeny demokraticky, aby mohly čelit narůstající globální anarchii. Organizace spojených národů přitom představuje i do budoucna základ, který je možné rozvíjet. KSČM se rozhodně staví proti oslabování nebo obcházení role OSN.

Proti dravé globalizaci kapitálu je zapotřebí postupně vytvářet globalizované hnutí vykořisťovaných a ohrožených, umožňující solidární obranné akce i organizovaný odpor. Sociální a politické střety nutně přerůstají do souvislostí a střetů nadnárodních a internacionalistická i národní politika nabývá na nové obsažnosti i významu. Za této situace má zásadní význam mezinárodní spolupráce levice s novými organizacemi a hnutími, které tak či onak proklamují spravedlivější světový řád, vystupují ve jménu utváření nové celoplanetární alternativy. KSČM si je vědoma nutnosti podílet se na společných akcích odporu proti agresivitě velmocenských uskupení a bezohlednosti nadnárodních monopolů, na vzniku jednotné levice v mezinárodním měřítku, v regionech i ve světě jako celku. Otvírají se přitom nové možnosti. S technickým pokrokem přibývá stále více duševních pracovníků vystavených důsledkům námezdního vztahu. Informační technologie současně pracujícím přinášejí nové nástroje k sebeorganizaci a sebeuvědomění, nová vodítka v akci.

Významný pro KSČM je společný postup levice v Evropě. Posílení vzájemných vazeb mezi jednotlivými skutečně levicovými, dělnickými a komunistickými stranami Evropy má strategický význam. Perspektivní je také působení v rámci evropských institucí včetně spolupráce s formálními skupinami levice v parlamentních shromážděních evropských organizací (např. s frakcí Sjedenocené levice v Evropském parlamentu), důležitá je i mezinárodní koordinace postupu levicových stran v národních parlamentech a v mediální politice. Stěžejním prvkem jsou programy spolupráce KSČM s levicí především sousedních států na regionální úrovni, s posilováním organizovanosti a vytvářením nových vlastních struktur sdružování (levicové euroregiony) v rámci vznikajících integračních struktur. Probíhající přelévání obyvatelstva a multikulturní charakter narůstající i v střeoevropském prostoru staví KSČM před stále naléhavější úkol. Jde o to, energicky se podílet na předcházení a překonávání averze vůči cizincům, některým menšinám, migraci z jihu a východu a s tím spojeného nebezpečí nacionalismu a rasismu jako jevů KSČM cizích. Současně jde ovšem i o posilování národního povědomí a o vlastenectví ve vztahu k vlastní zemi.

Aktuální otázkou je konkrétní postup hospodářské a politické spolupráce a integrace v Evropě. Budoucnost ČR není v izolaci. Mezinárodní integrace je skutečností a její rozvoj může výrazně posílit možnosti států i jejich občanů. Evropa i jednotlivé státy budou muset bojovat o udržení svého místa v měřítku světové globální soutěže. Pro nás je tento proces, mimo jiné, i prostředkem spolupráce a integrace levicových sil. Součástí integrace zemí je přenos části svrchovanosti státní moci na nadnárodní orgány, což představuje nemalá úskalí. KSČM proto klade důraz na vzájemnou výhodnost a rovnoprávnost a požaduje realisticky a všestranně zvažovat prospěšnost toho kterého postupu. Je si vědoma, že integrační procesy mohou přinést vyšší efektivnost ekonomiky i prospět kulturnímu obohacení. Nepřehlídí však ani tvrdé tlaky v současné Evropské unii, směřující k omezování sociálních jistot, k bujení byrokracie a ke zvyšování zisků největších nadnárodních monopolů na úkor širokých vrstev občanů. Současnou podobu EU odmítáme.

KSČM proto podmiňuje vstup ČR do evropských integračních struktur sjednáním podmínek členství včetně případných přístupových výjimek. To je i v souladu se snažením ostatních evropských komunistických stran. Odmítáme postup dosavadních vlád ČR, které usilovaly o vstup za jakýchkoliv podmínek, např. odmítáme spojování vstupu ČR do EU s odvoláním

Chyba! Neznámý argument přepínače.

Schváleno V. sjezdem KSČM 5. prosince 1999

Benešových dekretů. Další krok v integraci Evropy nesmí podvázat vlastní potenciál ČR a možnosti zvyšovat životní úroveň obyvatel. Kromě integrace v rámci EU je nutno využít všech možností integrace a hospodářské spolupráce se státy střední a východní Evropy i s dalšími zeměmi světa. Požadujeme, aby občané mohli sami v referendu na základě všelidové diskuse a po podrobném seznámení se sjednanými podmínkami rozhodnout o vstupu do integračních struktur. Stavíme se za demokratickou alternativu integrace Evropy, za společný projekt socialistické Evropy.

4. S KSČM z krize - lepší cesta pro naši zemi

Jako hlavní úkol nejbližší etapy chápe KSČM především zastavení prohlubující se krize. Mnozí občané se upínají k naději, že lze z jejich tíživé sociální situace nalézt východisko. KSČM se proto neomezuje na pouhé odmítání existujících poměrů. Podmínkou řešení krizové situace je přispět ke snížení vlivu pravice, která za současný vývoj nese hlavní odpovědnost. KSČM se zasazuje o vládu se silným sociálním programem, která dbá národních zájmů. V případě reálné možnosti prosazení hlavních bodů programu KSČM, podle nás vyjadřujícího zájmy většiny, je KSČM připravena převzít odpovídající podíl na moci, a to i v nejvyšších výkonných orgánech státu. Nehodlá však v žádném případě podílet se na klamání občanů formálními a polovičatými opatřeními. Dlouhodobě platné východisko vidíme v obnově socialistické cesty rozvoje.

Okamžitá protikrizová opatření, navrhovaná KSČM, zahrnují především úkol zastavit další pustošení většiny oblastí společenského života, provázené ostrou sociální diferenciací. Ozdravit společenské poměry a přejít k celkovému rozvoji, zvláště pak v ekonomice, si vyžádá mimořádné náklady. Nést by je měli především ti, kdo z kapitalistické transformace až dosud těžili a zvětšovali na úkor společnosti svůj majetek a moc - tuneláři, vrstvy velkých vlastníků a manažerů, finanční spekulanti, státní a bankovní byrokracie. Cesta z chaosu se neobejde bez použití mimořádných a přechodných opatření včetně některých netržních, administrativních nástrojů (např. regulace cen a vstupu cizího kapitálu či zavedení dovozních omezení).

Situace volá po zásadní změně ve vymezení některých priorit. Jádrem je oživení ekonomiky a nalezení zdrojů pro nastartování obnovy země. Navrhujeme zvýšit odpovědnost a efektivnost státu v posílení systému kontroly a účasti lidí na ní. Prioritu má požadavek účinné podpory rozvoje především rozhodujících podniků české ekonomiky při souběžné ochraně drobného a středního podnikání. KSČM navrhuje reformu daňového systému ve prospěch širokých vrstev občanů a změnu rozpočtové politiky tak, aby odpovídala nově vymezeným prioritám v rozvoji společnosti. Neodkladné také je konečně v praxi začít účinně bojovat s hospodářskou kriminalitou. Nezbytná jsou opatření na ochranu domácí zemědělské výroby, na podporu zemědělských podniků, zejména družstev, a celkové zlepšení podmínek pro život na českém venkově.

Za klíčový úkol považuje KSČM začít okamžitě prosazovat silnou sociální politiku. Požaduje investovat především do pracovních schopností, do využívání všech talentů, do zvyšování zaměstnanosti, do vzdělávání, zdraví, do perspektiv mladých lidí i do klidného života starších občanů. Toho je možné dosáhnout respektováním a důsledným využíváním Listiny základních práv a svobod včetně práv sociálních a ekonomických. Aktuální je prosazování Evropské sociální charty, které se pravice všemožně brání. Odklad nestrpí ani účinná obrana proti

Chyba! Neznámý argument přepínače.

Schváleno V. sjezdem KSČM 5. prosince 1999

dalšímu zužování kulturního základu společnosti, obrana národní kultury a jazyka před jednostranným působením a převládnutím cizích vlivů a před komercionalizací. Současně je třeba chránit nezávislost tvorby a užívání duchovních statků včetně informací a uměleckých děl. Nezbytné je i zajistit dostupnost umění, literatury, kulturního dědictví a vzdělanosti nejširším vrstvám společnosti, bez ohledu na jejich

majetkové zařazení. KSČM bude důrazně podporovat uvážlivý postup při všech zásazích do přírodního prostředí na základě trvale udržitelného rozvoje, se zřetelem k nutnosti vyloučit při rozhodování prioritní zájem na zisku. Zásadní význam má státní vlastnictví rozhodujících přírodních zdrojů. Budeme také usilovat o vytvoření podmínek pro zásadní posílení vymahatelnosti práva i v oblasti životního prostředí.

Krizová situace ve společnosti nesmí být využita k oslabení demokracie. Nepřipustíme omezování pluralitního charakteru politického systému. Zásadní otázkou je chránit často bezmocného občana před bezprávím, rozhodně působit proti rostoucí kriminalitě. KSČM také podporuje řádné dokončení promyšlené reformy veřejné správy, která by zvýšila efektivnost jejího fungování a zabránila nadměrné byrokratizaci. V komunální a regionální politice pak KSČM usiluje o to, aby se prokázala výhodnost a prospěšnost spolupráce na širokém základě, reálná možnost dosáhnout v zájmu naprosté většiny občanů příznivých výsledků. Takový postup pomáhá vytvářet předpolí i pro vznik široké, místní i celospolečenské sociální koalice, jejímž jádrem jsou lidé, kterým nejsou poskytována žádná privilegia a kteří jsou živi z vlastní práce.

KSČM navrhuje, aby na bezprostřední protikrizová opatření navazoval alternativní, zhruba desetiletý program celkové obnovy společnosti. Předpokladem zásadního obratu je zajištění dlouhodobého rozvoje národního hospodářství neoddělitelného od odpovědné sociální politiky a ochrany životního prostředí. KSČM proto předkládá vlastní vizi rozvoje hospodářství, vizi uskutečnitelnou za široké účasti lidí, s masivní iniciativou jednotlivců, kolektivů i institucí. Jádrem jsou prorůstová opatření za pomoci modernizačních investic, při posilování vnitřní spotřeby obyvatelstva a při tlaku na využití všech existujících zdrojů. Dlouhodobě stabilní růst je spojen s projekty strukturálních změn, které berou v úvahu potřeby nové kvality vývoje, tj. investice do vědy a výzkumu, do kvalifikace, obnovy růstu životní úrovně, důsledné ekologizace. KSČM bude usilovat o zastavení postupné likvidace domácí produkce, omezení nepotřebných dovozů a vysávání ekonomiky naší země ze zahraničí. Požadujeme silnější legislativní ochranu před spornými transfery zisků zahraničních společností mimo území republiky a samostatnější a sebevědomější vystupování vůči požadavkům mezinárodních institucí. To vše se neobejde bez posílení strategického řízení v rámci tržní ekonomiky a zpracování koncepcí rozvoje hlavních odvětví.

Během tohoto období je třeba konečně provést nápravu privatizace; racionalizovat řízení podniků s účastí státu a obce a posílit odpovědnost státu či obcí jako vlastníka a správce. Požadavek smíšené ekonomiky a rovnosti vlastnických forem znamená především obhájit příslušnou míru státního vlastnictví v strategických odvětvích. Dále KSČM navrhuje poskytnout ochranu současnému družstevnímu sektoru a podporu novému rozvoji družstevnictví. Zásadně je třeba také zvyšovat podíl dělníků a zaměstnanců na řízení i na zisku podniků a institucí. V

Chyba! Neznámý argument přepínače.

Schváleno V. sjezdem KSČM 5. prosince 1999

zájmu rozvoje výrobní samosprávy a spoluúčasti zaměstnanců by měly být prosazovány zaměstnanecké podnikové rady a podporovány všechny formy participace zaměstnanců. Perspektivně pak bude KSČM působit na vytváření podmínek pro pronájem podniků či jejich převzetí do vlastnictví kolektivy zaměstnanců.

Postupně je třeba obnovit a vytvořit solidní základy pro silnou a stabilní sociální politiku. V politickém životě by byla přijímána opatření k posílení suverenity občana. Důrazně je třeba posílit aktivitu občanů v rozhodujících občanských sdruženích a iniciativách, omezujících manipulační a nedemokratické praktiky a otevírajících cestu k co nejširší účasti občanů na řízení, k společenské samosprávě. Důraz by byl kladen na strategicky významné programy vzdělanosti a šíření informací, na intenzivní, nezávislou a společensky významnou vědeckou a uměleckou tvorbu; na obnovu a posilování vysokých mravních, humanitních a ekologických hodnot. Cílem je rozvoj kultury a celé duchovní sféry jako nezbytné podmínky a předpokladu plnohodnotného způsobu života člověka, jako zdroje tvořivého potenciálu celé společnosti.

5. Strana perspektivy, strana spolupráce

KSČM se od politických stran v zemi liší svým protikapitalistickým postojem, hledáním systémového východiska z obecné společenské krize. K tomu jsou nezbytné politické změny, které by otevíraly cestu k přímému spolurozhodování stále širším skupinám občanů. Do tohoto procesu vstupuje KSČM jako organizace, která o svých názorech na řešení problémů s lidmi hovoří a která vychází z dialogu i s příslušníky jiných politických a myšlenkových proudů. KSČM bude působit jako inspirátor a spolutvůrce aktivit, v nichž účast na řešení problémů přejímají co možná nejvíce samotní občané, zejména lidé práce a jejich sdružení. KSČM také podporuje organizování akcí sociální sebeobrany a solidarity. KSČM nabízí v tomto smyslu podporu a spolupráci především odborovému hnutí, jehož význam a aktivita by měly do budoucna podstatně vzrůst. Strana je si plně vědoma toho, že udržet současný růst své důvěryhodnosti mezi občany může pouze praktickou a účinnou politikou. Má zájem na tom, aby se občané mohli přesvědčit, že přichází s reálným, důvěryhodným programem. V tomto smyslu dlouhodobě usiluje o plnou otevřenost své činnosti, o práci mezi nejširší veřejností.

Budoucnost levicové politiky závisí zejména na tom, zda pro ni bude získána mládež, především ti mladí lidé, kteří se dostávají do sociální tísně a uvědomují si ohrožení svých životních perspektiv. KSČM prosazuje právo mladých zúčastnit se ovlivňování všeho, co se jich bytostně týká, nabízí pochopení pro jejich snahy hledat dosud nevyzkoušené cesty a energicky prosazovat nový styl a metody práce. Nejsou nám cizí ani mladí lidé snažící se žít alternativním způsobem života, lišícím se od převládajícího konzumního a sobeckého životního stylu. Budeme bránit jejich vytlačování ze společnosti. Strategický význam má rozšiřování základny spolupráce na všechny mladé lidi s levicovými postoji. Zejména mladí komunisté mohou utvářet pozitivní vazby s různými sdruženími i neformálními skupinami mladých, napomoci otevřenému dialogu s nimi, nabídnout jim prostor pro vyjádření názorů a konkrétně podporovat jejich snahy slučitelné s orientací KSČM (vedle obecně sociálních cílů především v oblasti boje s rasismem a fašismem, proti válce a násilí, proti jakékoliv nesvobodě a nerovnosti, za zaměstnání, proti zhoršování situace v přípravě na povolání, za dostupnost aktivního využití volného času, za ochranu životního prostředí, ochranu práv dětí atp.).

KSČM spojuje společensky aktivní lidi demokraticky sdružené kolem jejího programu. Důležitou předností KSČM je početnost členské základny i příznivců oddaných hledání a prosazování sociální spravedlnosti, a organizační struktura, pokrývající celé území ČR. Strana si uvědomuje potřebu nadále hledat způsoby využití tohoto svého hlavního potenciálu. Jde o schopnost pracovat samostatně, iniciativně a soustavně, věnovat se drobné, každodenní práci v okruhu své působnosti. Vedle územních organizací KSČM nabízí možnost vytvářet i organizační formy, spojené s řešením konkrétních problémů. Máme zájem rozšiřovat vlastní řady o nové aktivní členy. KSČM bude věnovat značnou péči i kvalitě své reprezentace. Umožní vzestup schopných, talentovaných lidí a bude pečovat o růst osobností ve straně, aby co nejlépe vyjadřovaly a prosazovaly zájmy cílových sociálních skupin, splňovaly profilové požadavky a další kritéria nutná k realizaci těchto veřejných úkolů. Zdravý vnitrostranický život spojujeme s pravidelnou kontrolou, s věcným projednáváním konstruktivní kritiky. Objektivní hodnocení činnosti všech členů strany uvnitř příslušných stranických organizací či orgánů tvoří pevný základ fungování strany.

Naší šancí je, že se úkolů v oblasti koncepční činnosti, osvojování vědeckých poznatků a odborné oponentury stranické politiky ujmou schopní a odpovědní. Předpokládá to spolupráci KSČM se širokým odborným aktivem, organizovaným pružně, bez rozlišování, zda jde o člena či sympatizanta. Na významu také získává širší spolupráce s komunistickými a levicovými odborníky v zahraničí. Významnou prioritou je v podmínkách dnešní informační jednostrannosti a manipulace nabídka soustavného vzdělávání členů a příznivců. To je zohledňováno při výstavbě vnitřního informačního systému KSČM a při využití moderních metod a prostředků. Mediální politika KSČM otevírá možnosti přispět k prohloubení masového vlivu a informovanosti o záměrech a činnosti KSČM. Propagační aktivity strany se v těchto podmínkách neobejdou bez zapojení všech základních organizací, bez jejich účasti a pomoci.

Chceme přesvědčit občany, aby si uvědomili svá práva a odpovědnost a uplatnili je ve volbách. Chceme přesvědčit, inspirovat a iniciovat občany, aby vyvodili adekvátní důsledky z problémů a z neúspěchů, jež zaznamenala pravicová politika v polistopadovém desetiletí. Občané-voliči jsou suveréni v naší zemi a zodpovídají i za další budoucnost naší vlasti.